Tenzi za Rohoni (åndelige sange)

Nyt fra Anne-Lene og Peter O.K. Olofson
Sumbawanga, Tanzania

Sumbawanga, januar 2014

Lad Kristi ord bo i rigt mål hos jer. Undervis og forman med al visdom hinanden med salmer, hymner og åndelige sange (tenzi za rohoni), syng med tak i jeres hjerte til Gud (Kol 3,16).
Der er grund til at lovprise Gud, og der synges meget i Tanzania. 60 % af sangen ved en gudstjeneste i Brødrekirken er dog fra kor, der synger til Guds ære og for menigheden. 28 % af menighedens sange er små kor, de kan udenad (som regel nogle få sætninger, der gentages igen og igen). 36 % af sangene er valgt fra Brødrekirkens egne sangbøger. 37 % er valgt fra sangbogen *Tenzi za Rohoni* (nogle af sangene står dog i begge sangbøger).
Tenzi za Rohoni er udgivet af Mennonit-kirken, og de nåede at få trykt 20.000 eksemplarer, før de kørte fast. Soma Biblia overtog trykningen i begyndelsen af det nye årtusind, og siden er den trykt i yderligere ca. 900.000 eksemplarer.

Indlæring af nye sange

I 2009 fik Brødrekirken en ny sangbog, men den blev kun trykt i 5.000 eksemplarer (til 500.000 medlemmer). I Sumbawanga blev den nye sangbog købt til alle de studerende og lærerne, og vi har arbejdet ihærdigt med at få lært nye salmer.
Tenzi za Rohoni bygger på en engelsk/amerikansk sangskat, mens Brødrekirkens egen

Afprøvning; Når melodien var skrevet ned, blev den spillet for dem på blokfløjte, og så var det spændende, om de kunne godkende resultatet

sangbog også har en rig arv fra Tyskland.
En af de store udfordringer har været, at cirka 62 % af de sange, der vælges fra de to sangbøger, vælges blandt kun 20 sange. Det vil sige, at de samme sange synges igen og igen.
Derfor har jeg arbejdet ihærdigt med at skaffe melodier til sangene og lære de studerende nye sange og salmer. Men tiden er gået, og de studerende, der fik et eksemplar af Brødrekirkens sangbog, er nu rejst. Vi er stort set nødt til at gå tilbage til at bruge *Tenzi za Rohoni*. Og den findes i dag i rigelige mængder både i de officielle tryk og piratudgaver, og er let tilgængelig.
Tenzi za Rohoni indeholder 138 numre, og igen er udfordringen, at der er mange sange, der sjældent eller aldrig bruges, og at der ingen melodibog er tilgængelig.

Hvad får en missionær sin tid til at gå med?

Ja, blandt andet at undersøge, hvilken brug der er af sang i kirken, som ovenstående tal siger noget om. Og så har udfordringen i efteråret været at få samlet alle melodierne til alle sangene i *Tenzi za Rohoni*. Er det lykkedes? Nej, jeg mangler stadig en enkelt, men den skal nok komme i hus i foråret, da jeg har hørt om en dame i Sumbawanga, der kender den ...
En del af sangene og salmerne var det enkelt at finde melodier til via mine egne nodebøger eller via internettet. Andre sange kunne nogle på bibelskolen synge, og andre igen kendte nogle fra Mennonit-kirken eller den anglikanske kirke.

Papir, pen og blokfløjte

Men det var lidt af en udfordring, at den lille kassettebåndoptager, vi havde købt, da vi i tidernes morgen skulle lære swahili, var forsvundet, og at det ikke var ikke muligt at købe en ny i Sumbawanga. Tålmodigt måtte folk synge sangene igen og igen, mens jeg skrev noderne ned. Og det er – skal jeg hilse og sige – lidt af en udfordring (i hvert fald for mig), når de synger i f.eks. A-dur med tre krydser. Når melodien var skrevet ned, blev den spillet for dem på blokfløjte, og så var det spændende, om de kunne godkende resultatet.
Det var udfordrende, men også hyggeligt at komme rundt og hilse på en del nye mennesker og høre, om de kendte de sange, jeg ikke kendte. Og hvis de kendte dem, bede dem

Sangbogen "Tenzi za Rohoni" findes i rigelige mængder både i officielle tryk og piratudgaver

Efter gudstjenesten i Chala sælges der bøger – også sangbogen "Tenzi za Rohoni"

synge for mig: "Vil du ikke gerne synge den for mig?" "Øh, jo, ja."
Nu har jeg så fået en lille kassettebåndoptager med ud fra Danmark til den sidste sang og anden mulig brug.

Teksten til eftersyn

Teksterne skal studeres mere, men der blev også tid til at kigge lidt nærmere på enkelte af sangene, og en enkelt fik alle tre klasser af studerende på bibelskolen som teologisk test. Hvordan vurderer i teologien i denne sang?
Alle klasserne slog ned på anden linje i første vers, hvor der synges:
Tafuta daima utakatifu; Fanya urafiki na Wakristo tu.
Søg altid hellighed; hav (søg) kun venskab med kristne.
Jamen, var en af reaktionerne: Hvordan i alverden skal vi nå de ikke-kristne med evangeliet, hvis vi ikke vil være deres venner? Og så måtte underviseren jo spørge: Jamen, står der ikke: 'Venskab med verden er fjendskab med Gud ' (Jak. 4.4)? Og således udfordret fik de studerende redegjort for, at det at være ven med en ikke-kristen, ikke var det samme som at gå ind på verdens præmisser for at få venskab med den gudløse verden.

Et "kun" på afveje

Og så viste det sig også, at oversættelsen "hav (søg) kun venskab med kristne" ikke blot var dårlig teologi, men også en dårlig oversættelse af den engelske originaltekst, hvor hele det første vers siger:
Take time to be holy, speak often with thy Lord;
abide in him always, and feed on his word.
Make friends of God's children, help those who are weak,
forgetting in nothing his blessing to seek.
Det vil sige at swahili-oversættelsen har tilføjet et *kun*, som helt forandrer meningen med sætningen. Det bør ændres i *Tenzi za Rohoni*.
Sangen findes ikke i hverken den højkirkelige del af den anglikanske kirkes sangbog (Nyimbo za dini) eller den lavkirkelige del af den anglikanske kirkes sangbog (Nyimbo Standard), men derimod i syvendedagsadventisternes sangbog. Tilføjes skal det dog, at ingen af de studerende her nogensinde havde sunget den.

Syng med tak til Gud

Manglen på Brødrekirkens egen sangbog blev så en udfordring til mig om at erobre *Tenzi za Rohoni*, så jeg sammen med de studerende kunne erobre alle de mange gode salmer og sange, der er i sangbogen.
Syng med tak i jeres hjerter til Gud! Det har vi grund til. Både i Tanzania og Danmark.

Peter O.K. Olofson

Anne-Lene og Peter Olofson
Moravian Church, P.O.Box 48, Sumbawanga, Tanzania.
E-mail: peterolofson@gmail.com

Arbejdsopgaver *Rådgiver i kvindearbejde og lærer på bibelskole / Lærer på bibelskole.*

Udsendt *2004/2008*